

KVALITETSDEKLARATION

Befolkningens it-användning (BITA)

Ämnesområde

Levnadsförhållanden

Statistikområde

Levnadsförhållanden

Produktkod

LE0108

Referenstid

2019

Statistikens kvalitet.....	3
1 Relevans	3
1.1 Ändamål och informationsbehov	3
1.1.1 Statistikens ändamål	3
1.1.2 Statistikanvändares informationsbehov	3
1.2 Statistikens innehåll.....	4
1.2.1 Objekt och population.....	4
1.2.2 Variabler	4
1.2.3 Statistiska mått	5
1.2.4 Redovisningsgrupper.....	6
1.2.5 Referenstider.....	7
2 Tillförlitlighet	7
2.1 Tillförlitlighet totalt.....	7
2.2 Osäkerhetskällor	8
2.2.1 Urval	8
2.2.2 Ramtäckning	8
2.2.3 Mätning.....	9
2.2.4 Bortfall	10
2.2.5 Bearbetning	11
2.2.6 Modellantaganden	11
2.3 Preliminär statistik jämförd med slutlig	11
3 Aktualitet och punktlighet.....	12
3.1 Framställningstid	12
3.2 Frekvens	12
3.3 Punktlighet	12
4 Tillgänglighet och tydlighet	12
4.1 Tillgång till statistiken	12
4.2 Möjlighet till ytterligare statistik.....	12
4.3 Presentation	12
4.4 Dokumentation	12
5 Jämförbarhet och sammanvändbarhet.....	13
5.1 Jämförbarhet över tid	13
5.2 Jämförbarhet mellan grupper	13
5.3 Samanvändbarhet i övrigt	13
5.4 Numerisk överensstämmelse	13
Allmänna uppgifter	13
A Klassificeringen Sveriges officiella statistik.....	13
B Sekretess och personuppgiftsbehandling.....	13
C Bevarande och gallring.....	14
D Uppgiftsskyldighet	14
E EU-reglering och internationell rapportering	14
F Historik	14
G Kontaktuppgifter	16

Statistikens kvalitet

1 Relevans

1.1 Ändamål och informationsbehov

1.1.1 Statistikens ändamål

Det huvudsakliga syftet med statistiken inom undersökningen Befolkningens it-användning (BITA) är att mäta och beskriva användningen av och tillgången till informationsteknik (it) bland olika grupper i befolkningen 16–85 år i Sverige. Undersökningen mäter olika referensgrupper i befolkningen inom ett antal områden som rör digitalisering och it. Detta görs genom en årlig urvalsundersökning riktad till befolkningen i Sverige. Den redovisade statistiken används till att jämföra digitaliseringen under ett aktuellt år mellan grupper (t.ex. män och kvinnor) men också för att göra tidsseriestudier och se ifall digitaliseringen har förändrats under en viss tidsperiod. Statistiken används som underlag av beslutsfattare, både i Sverige, inom EU och OECD-samarbetet, för att följa och främja utvecklingen inom it-området.

1.1.2 Statistikanvändares informationsbehov

Användarna av undersökningen är i behov av aktuella uppgifter kring användningen av och tillgången till informationsteknik (it). Statistiken visar hur digitaliseringen ser ut i Sverige idag och över tid och kan jämföras mellan EU-länderna.

Huvudsakliga användare av denna statistik är EU:s statistikbyrå Eurostat, OECD, Infrastrukturdepartementet, Finansdepartementet, Post-och telestyrelsen (PTS), Myndigheten för tillväxtpolitiska utvärderingar och analyser (Tillväxtanalys), Tillväxtverket samt Internetstiftelsen. Även media, branschorganisationer, enskilda företag och allmänheten är användare av statistiken. Dessa nyttjar statistiken för att exempelvis följa utvecklingen inom it-området och för att kunna fatta väl avvägda beslut. I och med att undersökningen genomförs i enlighet med internationella riktlinjer och förordningar så är resultaten också viktiga underlag för allmänna konjunkturbedömningar och internationella jämförelser. Befolkningens it-användning tillgodoser viktiga delar av både den ekonomiska och den sociala forskningens behov vad avser data från området inom levnadsförhållande.

Inför det årliga framtagandet av frågeformuläret arbetar enheten G4: *Innovation and information* vid Eurostat i samråd med ett flertal EU-organ samt EU:s medlemsländer som beslutar om intressevariabler och valda intressepopulationer. Varje ordnas två stycken arbetsmöten där medlemsländerna har möjlighet att delta på för att kunna påverka frågeformulärets utformning. Frågeformuläret utvecklas i samverkan mellan regeringar, arbetsmarknadens parter, arbetsmarknadsekonomer och statistiker från hela världen.

1.2 Statistikens innehåll

De statistiska målstorheterna som skattas är tillgång till och användning av it. Statistiken publiceras som andel av populationen och faktiskt antal med en viss egenskap.

1.2.1 Objekt och population

Intressepopulationen utgörs av individer mellan 16–85 år som är bosatta i Sverige. Enligt Eurostat är kraven att samla in data för åldrarna 16–74 år, åldersgruppen har däremot utökats till 85 år efter nationella önskemål från departementen.

Målpopulationerna utgörs av personer 16–85 år som är folkbokförda i Sverige enligt Registret för totalbefolkningen (RTB). Målpopulationerna täcker inte helt och hållet in intressepopulationerna. Personer som tillfälligt bor och arbetar i Sverige samt även asylsökande och papperslösa utgör exempel på grupper som ingår i intressepopulationen men inte i målpopulationen eftersom de inte är folkbokförda och därför inte ingår i RTB. Interesse- och målpopulationerna kan dock anses stämma väl överens då övervägande antalet individer i intressepopulationerna ingår i målpopulationerna.

Såväl observationsobjekt som målobjekt utgörs av individer i BITA. I BITA utgörs observationsobjekt och målobjekt av individer och hushåll. Uppgifterna om hushåll ges av respektive individ som blir utvald att svara för ett helt hushåll. Därmed är antalet hushåll lika stort som antalet individer när man betraktar individer och hushåll som målobjekt.

1.2.2 Variabler

I nedan tabell redovisas de 7 huvudsakliga målvariablerna och de frågor som omfattas av dessa. Målvariablerna är i stort sett identiska med intressevariablerna. Det kan finnas skillnader mellan mål- och intressevariabler som består i att en fråga inte helt och hållet täcker in det som användarna är intresserade av. Statistiken är uppdelad på ett antal ämnesområden, så kallade komponenter. Varje komponent består av en grupp med detaljerade variabler.

De huvudsakliga målvariablerna i Befolkningens it-användning 2019

Huvudsakliga målvariabler	Frågor som omfattas av de huvudsakliga målvariablerna
Användning av internet	<ul style="list-style-type: none"> – Tillgång till internet i hemmet – Tillgång till internet i hemmet efter typ av uppkoppling – Anledning till att inte ha tillgång till internet i hemmet – Senast användning av internet – Genomsnittlig användning av internet – Tillgång till internet utanför hemmet och arbetet efter typ av utrustning – Användning av internet efter användningsområde
Digitala färdigheter	<ul style="list-style-type: none"> – Utbildningsaktiviteter på internet – Aktiviteter relaterade till datorer, mobila enheter och programvara
E-förvaltning	<ul style="list-style-type: none"> – Användning av myndigheters webbsidor eller appar efter användningsområde – Anledning till att inte ha lämnat uppgifter via någon myndighets webbplats eller app
E-handel	<ul style="list-style-type: none"> – Köpt/beställt varor/tjänster via internet efter tidsperiod – Köpt/beställt varor/tjänster via internet efter typ av vara/tjänst – Nedladdade eller streamade produkter man köpt/beställt via internet – Köpt/beställt varor/tjänster via internet efter geografiskt område – Köpt/beställt varor/tjänster via internet efter antal gånger – Köpt/beställt varor/tjänster via internet efter spenderat belopp – Problem som uppstått när man köpt/beställt varor/tjänster via internet – Anledning till att man inte beställt/köpt varor/tjänster via internet
Finansiella aktiviteter	<ul style="list-style-type: none"> – Finansiella aktiviteter via internet
It-säkerhet	<ul style="list-style-type: none"> – Säkerhetsrelaterade problem vid användning av internet – Begränsat eller låtit bli att utföra olika aktiviteter på internet av säkerhetsskäl – Säkerhetskopiering av filer på extern lagringsenhet eller till molntjänst för privata ändamål
Plattformsekonomi	<ul style="list-style-type: none"> – Ordnat semesterboende av privatpersoner via webbplatser eller appar – Ordnat biltransport av privatpersoner via webbplatser eller appar – Skaffat betalt arbete av privatpersoner eller företag via webbplatser eller appar

Detaljerat innehåll i statistiken och mer övergripande beskrivning av målvariablerna beskrivs i SCB:s mikrodataregister (MetaPlus) som finns på SCB:s webbplats, www.scb.se/LE0108.

1.2.3 Statistiska mått

I första hand används de statistiska måtten andelar (i procent) och antal personer räknat i tusental med tillhörande 95%-iga konfidensintervall med en viss egenskap inom respektive ämnesområde. För ekonomivariabler används även statistikmått medelvärde och median. Dessutom beräknas statistikens osäkerhet med hjälp av standardavvikelser.

1.2.4 Redovisningsgrupper

Statistiken redovisas efter redovisningsgrupper. Skattingarna redovisas för varje nedan nämnd redovisningsgrupp samt uppdelat efter kön; kvinna respektive man.

Redovisningsgrupper i Befolkningens it-användning 2019

Redovisningsgrupp	Innehåll i varje redovisningsgrupp
Kön	<ul style="list-style-type: none"> – Kvinna – Man
Ålder	<ul style="list-style-type: none"> – 16 – 24 år – 25 – 34 år – 35 – 44 år – 45 – 54 år – 55 – 64 år – 65 – 74 år – 75 – 85 år
Utbildningsnivå	<ul style="list-style-type: none"> – Förgymnasial utbildning – Gymnasial utbildning – Eftergymnasial utbildning
Sysselsättning	<ul style="list-style-type: none"> – Studerande – Anställda / Egna företagare – Arbetsökande – Pensionärer och andra
Hushållstyp	<ul style="list-style-type: none"> – Hushåll utan barn – Hushåll med barn – Hushåll med en vuxen – Hushåll med minst två vuxna
Inkomst	<ul style="list-style-type: none"> – Under 25 000 kr – 25 000 kr eller högre
Bakgrund	<ul style="list-style-type: none"> – Inrikes födda – Utrikes födda
Region	<ul style="list-style-type: none"> – Stockholm – Östra Mellansverige – Småland med öarna – Sydsverige – Västsverige – Norra Mellansverige – Mellersta Norrland – Övre Norrland
Samtliga	<ul style="list-style-type: none"> – Samtliga 16 – 74 år – Samtliga 16 – 85 år

1.2.5 Referenstider

Frågorna som omfattas av de huvudsakliga målvariablerna har tre olika referenstidpunkter.

Referenstidpunkter i Befolkningens it-användning 2019

Referenstidpunkt	Frågor som omfattas av de huvudsakliga målvariablerna
Under mätperioden (2019)	<ul style="list-style-type: none"> – Tillgång till internet i hemmet – Tillgång till internet i hemmet efter typ av uppkoppling – Anledning till att inte ha tillgång till internet i hemmet – Senast användning av internet – Köpt/beställt varor/tjänster via internet efter tidsperiod – Säkerhetskopiering av filer på extern lagringsenhet eller till molntjänst för privata ändamål
Senaste 12 månaderna fram till mätperioden (Maj 2018 – april 2019)	<ul style="list-style-type: none"> – Ordnat semesterboende av privatpersoner via webbplatser eller appar – Ordnat biltransport av privatpersoner via webbplatser eller appar – Skaffat betalt arbete av privatpersoner eller företag via webbplatser eller appar – Användning av myndigheters webbsidor eller appar efter användningsområde – Anledning till att inte ha lämnat uppgifter via någon myndighets webbplats eller app – Köpt/beställt varor/tjänster via internet efter typ av vara/tjänst – Nedladdade eller streamade produkter man köpt/beställt via internet – Köpt/beställt varor/tjänster via internet efter geografiskt område – Problem som uppstått när man köpt/beställt varor/tjänster via internet – Finansiella aktiviteter via internet – Anledning till att man inte beställt/köpt varor/tjänster via internet – Aktiviteter relaterade till datorer, mobila enheter och programvara – Säkerhetsrelaterade problem vid användning av internet – Begränsat eller låtit bli att utföra olika aktiviteter på internet av säkerhetsskäl
Första kvartalet i undersökningsåret (Första kvartalet 2019)	<ul style="list-style-type: none"> – Genomsnittlig användning av internet – Tillgång till internet utanför hemmet och arbetet efter typ av utrustning – Användning av internet efter användningsområde – Utbildningsaktiviteter på internet – Köpt/beställt varor/tjänster via internet efter antal gånger – Köpt/beställt varor/tjänster via internet efter spenderat belopp

2 Tillförlitlighet

2.1 Tillförlitlighet totalt

Resultaten i denna undersökning liksom all statistik innehåller osäkerhet. Statistiken påverkas dels av slumpmässig osäkerhet, exempelvis:

- Urvalsosäkerhet som beror på att endast ett urval av individerna har undersökts.
- Osäkerhet genererad av bortfall då svarsmängden är mindre än urvalsmängden, vilket beror på att svar saknas helt eller delvis från utvalda individer.
- Mätfel som uppkommer på grund av att frågor och definitioner missuppfattas och att alltför grova uppskattningar lämnas.

Statistiken påverkas även av systematiska fel, exempelvis:

- Om många individer missuppfattar en fråga på samma sätt.
- Om individer som har en viss egenskap uteblir med svar i hela undersökningen eller på en specifik fråga.

Slumpmässig osäkerhet leder till att skattningarna blir mer osäkra medan systematiska fel ger upphov till skevhet i skattningarna. Dessa skevheter är ofta resurskrävande att kvantifiera. Det finns frågor i enkäten gällande bakgrundsvariabler om familjetyp och hushållsinkomst. De övriga bakgrundsvariablerna hämtas från register. Kön, ålder och födelseland hämtas från Registret över totalbefolkningen (RTB). Utbildningsnivå hämtas från Utbildningsregistret (UREG). Båda dessa register bedöms hålla hög kvalitet.

2.2 Osäkerhetskällor

Utöver nämnda felkällor kan i enstaka fall misstolkning av svar ske vid intervjun, delvis vad gäller begrepp av mer teknisk karaktär men även på grund av bristande språklig förståelse. Vid önskemål från respondenternas sida har tolkhjälp erbjudits vid en överenskommen tidpunkt.

2.2.1 Urval

Urvalet till BITA bestod 2019 sammantaget av 2 900 individer i åldrarna 16 år till 85 år som drogs ifrån Registret över totalbefolkningen (RTB). Undersökningen är en urvalsundersökning. Urvalen dras som stratifierat urval med obundet slumpmässigt urval inom respektive stratum. Urvalet för undersökningsåret 2019 drogs i februari 2019. Populationen stratifieras efter kön och ålder. Inom varje stratum dras ett systematiskt slumpmässigt urval. Urvalsosäkerhet som uppkommer i den här processen beror på att resultaten endast baseras på ett urval av individer. Den slumpmässiga osäkerheten redovisas i form av osäkerhetstal som publiceras tillsammans med skattningarna. Osäkerhetstalen kan användas för att skapa konfidensintervall.

2.2.2 Ramtäckning

Ramen för BITA är Registret över totalbefolkningen (RTB) som även utgör rampopulationen. RTB uppdateras dagligen via aviseringar från folkbokföringsmyndigheten (Skattemyndigheten) om födselar, dödsfall, flyttningar inom landet, in- och utvandringar. RTB innehåller demografiska variabler (t.ex. kön, ålder och boendeort enligt folkbokföringen) som påverkar urvalsdragningen och används som ingångsvärden för bakgrundsvariablerna (se avsnitt [1.2.2 Variabler](#)). Målpopulationen 2019 omfattar 8 101 584 individer. Rampopulationen innehåller män och kvinnor i åldrarna 16–85 år. I svenska publiceringen redovisas alla åldersgrupper medan Eurostat endas vill samla in data för åldrarna 16–74 år.

Problem med ramtäckning kan delas upp i övertäckning och undertäckning. Övertäckning innebär att urvalet innehåller individer som ingår i rampopulationen men ej tillhör målpopulationen. Den observerade övertäckningen i urvalet består av 26 individer. Övertäckningen utgörs främst av eftersläpning i rapportering av dödsfall och utvandring. De personer som utgör övertäckning och dras till urvalet blir ofta felaktigt klassificerade som bortfall vilket kan ge systematiska fel.

En mer detaljerad beskrivning av övertäckning i RTB finns i rapporten [Övertäckning i Registret över totalbefolkningen – en registerstudie](#).

Undertäckning är allvarligare och innebär att individer i målpopulationen ej återfinns i urvalsramen. Undertäckningen i RTB utgörs främst av immigranter (invandrare + hemvändare) som tillkommer i RTB med en viss eftersläpning. Undertäckning kan förekomma genom att individer som ej är folkbokförda i Sverige ändå kan bo i landet. Dessa individer ingår inte i rampopulationen. Sammanfattningsvis bedöms dock täckningsbristerna i ramen, både med avseende på under- och övertäckning, vara små och ha liten påverkan på de redovisade statistikvärdena. I denna undersökning är effekten av täckningsfelet generellt sett liten då Registret över totalbefolkningen (RTB) används som urvalsram och anses hålla god kvalitet.

2.2.3 Mätning

Årets undersökning har en kombinerad datainsamling, ett webbaserat frågeformulär och telefonintervjuer. Innan insamlingen påbörjades utfördes kognitiva tester av frågorna. Ett introduktionsbrev tillsammans med ett infografiskt informationsblad med uppgifter om undersökningen och instruktioner har skickats ut till de individer som förekom i urvalet. Individerna fick valet att antingen svara via det webbaserade frågeformuläret eller bli telefonintervjuade. Som stöd för telefonintervjuerna fick intervjuerna utbildning samt skriftliga intervjuarinstruktioner.

En vecka efter utskicket av introduktionsbrevet skickades det första påminnelsebrevet till de individer som ännu inte besvarat undersökningen. Påminnelsebrevet hade liknande innehåll som introduktionsbrevet. En vecka efter att det första påminnelsebrevet skickats ut kontaktade intervjuarna de individer som hittills inte besvarat undersökningen via telefon, detta för att ge möjligheten att besvara undersökningen under en telefonintervju. Telefonintervjuerna pågick i tre veckor innan ett andra påminnelsebrev skickades ut till de individer som ännu inte besvarat undersökningen. Som i den första påminnelsen erbjöds individerna möjligheten att kontakta oss ifall de ville bli telefonintervjuade.

I undersökningar kan mätfel uppkomma genom att uppgiftslämnaren missuppfattat frågan. Utöver detta kan en systematisk över- eller underskattning ske för vissa frågor. Indikationer på vilka frågor som varit svåra att besvara har förts vidare från intervjuarna till ansvarig utredare. Därtill har mättekniker granskat mätinstrumenten. Telefonintervjuerna valideras genom en formulärsuppföljning. Detta görs som ett sätt att validera

kvalitén i telefonintervjuerna och säkerställa att så kallade intervjuareffekter inte förekommer i större utsträckning. Intervjuareffekter innebär att enskilda intervjuare har ställt frågorna på ett sådant sätt att respondenternas svar har påverkats och därmed genererat systematiskt fel.

Fel orsakade av brist på validitet

Om en fråga inte är formulerad på ett sådant sätt att den fångar in det som ska mätas uppstår fel som har att göra med brist på validitet. En orsak till missuppfattningar kan vara att språkbruket inom it-området är flytande och förändras över tid. Nya frågor inom undersökningen granskas av SCB:s mättekniker som ger vägledning kring hur frågorna bör konstrueras med hänsyn till hur respondenten förväntas uppfatta olika frågeformuleringar. Genom att testa och granska frågorna innan de inkluderas i undersökningen minskar risken för fel orsakade av brist på validitet.

Minnesfel

Uppgiftslämnarfel kan vara minnesfel vilket innebär att den som intervjuas omedvetet förvränger svaret, eller att han eller hon helt enkelt inte kan besvara frågan. De flesta av frågorna handlar om nuläget, där minnesfel inte spelar någon större roll som felkälla. Svaren på frågor av typen "Hur ofta under de senaste 12 månaderna?" kan däremot vara behäftade med minnesfel. Det finns emellertid inga beräkningar som kan visa hur stora minnesfelen är och i vilken utsträckning de kan tänkas påverka statistiken.

2.2.4 Bortfall

Det finns två typer av bortfall: objektsbortfall och partiellt bortfall. Objektsbortfall innebär att alla värden för en individ saknas medan partiellt bortfall innebär att individen svarar på undersökningen men saknar svar på en eller flera frågor. Svarsfrekvensen i denna undersökning är 46,3 procent, vilket innebär att objektsbortfallet är 53,7 procent.

De individer som inte ingår i urvalet samt de som ingår i urvalet men inte svarat antas vid skattning kunna representeras av de svarande i samma stratum. Det innebär att i stratum där det finns objektsbortfall också finns risk för urvalsfel. Dessutom, och förmodligen mer allvarligt, är att bortfallet kan leda till systematiska fel som svårigen kan bedömas. För att minska risken för systematiska fel till följd av objektsbortfallet har hjälpinformation använts. Hjälpinformation används i syfte att försöka kompensera för den skevhet som förmodas uppstå till följd av bortfallsfelet men även för att försöka reducera den slumpmässiga osäkerheten som urvalsförfarandet medför.

Objektsbortfall kan orsaka både slumpmässiga fel (i form av ökad varians), och systematiska fel (ifall objekten i bortfallet systematiskt skiljer sig från de svarande objekten med avseende på de variabler som skattas). För att reducera svarsbortfallet används skriftliga påminnelser och telefonpåminnelser.

I undersökningen görs ingen imputering för partiellt bortfall. Därmed skulle det kunna uppstå ett systematiskt fel i form av underskattning, men risken för detta bedöms dock som liten.

2.2.5 Bearbetning

Bearbetningsfel kan uppstå vid dataöverföring, beräkningar, granskning och liknande. Telefonintervjuerna har gjorts med hjälp av datorstöd. Kontroller av uppgifternas rimlighet och konsistens finns inlagda i datorprogrammet och görs direkt vid intervjutillfället. Logiska kontroller görs i ett valideringsprogram som utvecklats av Eurostat. SCB och Eurostat gör även kompletterande kontroller. Bearbetningsfelets inverkan på tillförlitligheten bedöms som liten jämfört med övriga felkällor.

Vid skapandet av den statistiska databasen och vid tabellframställningar kan fel också uppstå. Felen kan bestå i att de program som används för att ta fram statistiken har innehållit felaktig programkod eller att det uppstår felaktigheter vid själva inläggningen av värden i tabellerna. För att minska risken för bearbetningsfel granskas dessa av en extra kollega.

Vissa uppgifter, om till exempel yrke och bransch, kodas enligt fastställda så kallade nomenklaturer. Om en kod inte kan sättas direkt i intervjun så sätts denna kod i efterhand utifrån den information som getts i intervjun. Även denna kodning är en möjlig felkälla. För att säkerställa kvaliteten i uppgifterna genomför SCB kontrollkodning av 5 procent av uppgifterna. I samband med kontrollkodningen rekoncileras, det vill säga rättas enligt ett fastställt arbetssätt, eventuella fel som upptäcks. År 2019 uppskattades det totala kodningsfelet till ca 5 procent. Eftersom endast en mindre del av variablerna/uppgifterna i undersökningen består av kodade värden är konsekvenserna av bearbetningsfelen på statistiken tillförlitlighet marginella. När det gäller bearbetningsfel som orsakas av fel i programmeringen (felaktig programkod) har inga sådana fel inträffat under de senaste åren.

2.2.6 Modellantaganden

Vid framställningen av statistiken används så kallad rak uppräkningsmetod. Detta innebär antagandet att svarsbenägenheten andelsmässigt är homogen inom de strata som används vid urvalsdesignen och som är baserade på ålder och kön. Givet att kalibreringsestimation används i skattningsförfarandet är bedömningen att påverkan på statistikens tillförlitlighet av detta är liten.

2.3 Preliminär statistik jämförd med slutlig

Endast slutgiltig statistik publiceras.

3 Aktualitet och punktlighet

3.1 Framställningstid

Statistiken publiceras cirka 6 månader efter det att datainsamlingen avslutats. Det totala arbetet med undersökningen pågår under hela kalenderåret 2019. Insamlingen påbörjades 1 april och avslutades 31 maj. Skattningar för dessa togs fram under hösten och statistiken publiceras 22 november 2019.

3.2 Frekvens

Målstorheternas referenstid är kalenderåret 2019. Befolkningens it-användning samlas in en gång per år under månaderna april till maj. Statistiken publiceras en gång per år under vecka 47.

3.3 Punktlighet

Publiceringen följer 2019 års publiceringsplan för Sveriges officiella statistik.

4 Tillgänglighet och tydlighet

4.1 Tillgång till statistiken

Befolkningens it-användning har en egen produktsida på www.scb.se/LE0108 där statistiken publiceras.

4.2 Möjlighet till ytterligare statistik

Förutom statistiken som publiceras årligen kan SCB ta fram statistik på uppdragsbasis. Denna statistik är skraddarsydd för användare med specifika behov. Innan leverans röjandekontrolleras materialet så att enskilda personer inte röjs. Forskare kan få tillgång till mikrodata genom att vända sig till EU:s statistikorgan Eurostat.

4.3 Presentation

Statistiken publiceras i form av statistiknyhet, tabeller i Statistikdatabasen, tabeller och diagram och via sociala medier. Resultat publiceras även på [Eurostats webbplats](http://Eurostats.webbplats).

4.4 Dokumentation

I detta dokument Kvalitetsdeklarationen beskrivs kvaliteten hos den publicerade statistiken. Framtagningen av statistiken beskrivs i Statistikens framställning. Detaljerat innehåll i statistiken beskrivs i SCB:s mikrodataregister (MetaPlus). Dokumentationerna finns på SCB:s webbplats, www.scb.se/LE0108. Vidare finns dokumentation i de rapporter som lämnas till Eurostat (Metadata report och Quality report).

5 Jämförbarhet och sammanvändbarhet

5.1 Jämförbarhet över tid

Jämförelser över tid ska göras med försiktighet. Vissa frågor förändras mellan åren. Många variabler är samtidigt direkt jämförbara med tidigare års undersökningar. Dock ändras frågeformuläret varje år eftersom nya frågor tillkommer och andra tas bort. I enstaka fall ändras frågeformuleringen något och resultaten blir därför inte helt jämförbara i dessa fall. Därtill gör den snabba utvecklingen på it-området att jämförelser ibland försvåras. Även justeringar av insamlings- och urvalsförfarandet ställer till svårighet för jämförbarhet över tid. Den undersökta populationen har utökats och insamlingsmetoden har ändrats. I 2019 års undersökning har frågeformuleringar på de flesta frågorna förtydligats genom exempelvis tillägg av exempel eller formuleringssändringar. Detta gör att 2019 års skattningar för dessa variabler inte är jämförbara med tidigare undersökningsomgångar.

5.2 Jämförbarhet mellan grupper

Bortsett från den skevhet som fanns i urvalet för åldersgruppen 65-74 fram till 2006 samt utökningen av urvalet med åldersgruppen 75-85 2013 bedöms jämförbarheten mellan grupper vara god över tiden. Statistiken är jämförbar med de övriga studier som genomförts av andra EU-länder. Det är dock stora skillnader mellan svarsfrekvenserna i dessa undersökningar och även vissa skillnader i exempelvis täckning och metodik.

5.3 Sammanvändbarhet i övrigt

Identifikationen sparas inte varför samkörning med andra undersökningar inte är möjligt.

5.4 Numerisk överensstämmelse

Den numeriska överensstämmelsen mellan publicerade totalsummor och grupper är allmänt god.

Allmänna uppgifter

A Klassificeringen Sveriges officiella statistik

Statistiken ingår i Sveriges officiella statistik (SOS) och då gäller särskilda regler för kvalitet och tillgänglighet, se lagen ([2001:99](#)) och förordningen ([2001:100](#)) om den officiella statistiken samt Statistiska centralbyråns föreskrifter ([SCBFS 2016:17](#)) om kvalitet för den officiella statistiken.

B Sekretess och personuppgiftsbehandling

I myndigheternas särskilda verksamhet för framställning av statistik gäller sekretess enligt 24 kap. 8 § offentlighets- och sekretesslagen ([2009:400](#)). För att skydda enskilda personers eller företags sekretessreglerade uppgifter säkerställs att de inte kan röjas direkt eller indirekt i den statistik som

offentliggörs. Vid behandling av personuppgifter, dvs. information som direkt eller indirekt kan hänföras till en person som är i livet, gäller lagen ([2001:99](#)) och förordningen ([2001:100](#)) om den officiella statistiken samt EU:s dataskyddsförordning ([2016/679](#)).

C Bevarande och gallring

Bevarandebehov är under utredning.

D Uppgiftsskyldighet

Uppgiftsskyldighet till denna statistik föreligger inte.

E EU-reglering och internationell rapportering

Undersökningen är EU-reglerad enligt Europaparlamentets och rådets förordning, ([EG nr 808/2004](#)) av den 21 april 2004 om gemenskapsstatistik om informationssamhället som fastställer gemensamma bestämmelser för systematisk framställning av europeisk statistik om informationssamhället. Inför varje undersökningsår tas det fram en förordning som fastställer vilka uppgifter som ska lämnas för sammanställning och tidsfrister för inrapportering av uppgifterna till Eurostat. För 2019 var det kommissionens förordning (EU) ([2018/11798](#)) om genomförande av Europaparlamentets och rådets förordning ([\(EG\) nr 808/2004](#)) om gemenskapsstatistik om informationssamhället för referensåret 2019.

Statistiken rapporteras årligen till Eurostat samt till FN (ITU). Eurostat publicerar statistiken för alla EU-länder på deras webbplats i december varje år.

Inför varje undersökningsomgång utformar länderna och Eurostat (EU:s statistikbyrå) tillsammans de frågor och definitioner som ska ingå i årets undersökning. Till skillnad från tidigare år har Sverige inte inkluderat några nationella tillägg i 2019 års undersökning som inte ingår i EU-regleringen. Detta i syfte att minska uppgiftslämnarbördan.

F Historik

Sedan 2000 genomförs en årlig undersökning om privatpersoners tillgång och användning av informationsteknik. Under åren har insamlings- och urvalsförfarandet förändrats.

Före 2007 bestod åldersgruppen 65-74 år nästan uteslutande av personer som fortfarande förvärvsarbetade. Detta innebar att denna grupp dels hade en betydligt större osäkerhet jämfört med andra åldersgrupper och dels en överskattning av antalet dator- och internetanvändare.

Från och med undersökningsomgången 2008 rättades den tidigare skevheten i urvalet till genom att även inkludera pensionärer, osäkerheten har därmed minskat liksom den tidigare överskattningen.

Fram till och med 2010 genomfördes undersökningen som ett tillägg till arbetskraftsundersökningarna (AKU).

Undersökningen 2011 genomfördes dels som ett tillägg till AKU och dels som en fristående undersökning. Detta för att utvärdera möjligheten att genomföra hela undersökningen fristående, vilket också infördes från och med 2012.

Från och med 2013 års undersökningsomgång har urvalet utökats med åldersgruppen 75-85. Undersökningen speglar därmed populationen 16-85 år. Utökningen av urvalet påverkar jämförelserna över tid.

I 2016 års undersökning gjordes två förändringar. Då användes för första gången registeruppgifter för hushållets disponibla hushållsinkomster. Hushållets disponibla inkomster är därför inte jämförbara med 2015 och tidigare undersökningsomgångar. Vidare användes för första gången en kombinerad datainsamling med webbaserat frågeformulär och telefonintervjuer. Antagandet är att internetanvändningen inte skiljer sig åt mellan personer som svarat via webben och personer som lämnat sina svar i en telefonintervju. Detta antagande är eventuellt felaktigt, vilket innebär att jämförbarheten med föregående undersökningsomgångar kan ha påverkats negativt.

I 2017 års undersökning delades urvalet upp i två delar där den ena delen enbart skulle kontaktades via telefon, dock sändes information till de som ännu inte besvarat undersökningen om att svara via det webbaserade frågeformuläret. Den andra delen undersöktes med kombinerad datainsamling enligt samma strategi som användes 2016. Motivet bakom denna uppdelning var att bättre kunna uttala sig om huruvida eventuella förändringar i estimaten beror på förändringen av insamlingsmetod eller på att de faktiska förhållandena hos målpopulationen har förändrats.

I 2018 års undersökning användes endast kombinerad datainsamling som utfördes på samma sätt som 2017. Undersökningen har bytt namn från IT bland individer till Befolkningens it-användning. Statistiknyheten har setts över och ändrats så att den passar användarnas behov. Tabellbilagan har tagits bort och istället har de framtagna skattningarna lagts in i Statistikdatabasen.

I 2019 års undersökning användes en kombinerad insamling som utfördes på samma sätt som 2018. I år lades till en extra insats. Tillsammans med introduktionsbrevet skickades det ut ett infografiskt informationsblad med kort text om hur viktiga svaren i denna undersökning är för samhället och demokratin. I detta infografiska informationsblad presenterades en bild tillsammans med siffror från 2018 års resultat. Det infografiska informationsbladet gjordes som en extra insats för en högre svarsfrekvens, men också till en ökad förståelse av undersökningen som innehåller ett flertal olika frågor.

G Kontaktuppgifter

Statistikansvarig myndighet	Statistiska centralbyrån
Kontaktinformation	Post: SCB, Box 24300, 104 51 STOCKHOLM
E-post	it-statistik@scb.se
Telefon	010 - 479 40 00